

เอกสารวิชาการส่วนบุคคล
(Individual Study)

หลักประชาธิปไตยกับการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทประกันภัย

จัดทำโดย ร้อยเอกหญิง ชญาดา หนีพาล
รหัส ๖๕๑๐๐๔

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการอบรม
หลักสูตรหลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย รุ่นที่ ๑๐
วิทยาลัยศาลรัฐธรรมนูญ
สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

ลิขสิทธิ์ของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

หลักประชาธิปไตยกับการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทประกันภัย

ร้อยเอกหญิง ชญาดา หนีพาล^๑

๑. บทนำ

ธุรกิจประกันภัยเป็นธุรกิจที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเชื่อมั่นและหลักความสุจริตใจต่อกันเป็นอย่างยิ่ง มีหน้าที่รับผิดชอบต่อผู้เอาประกันภัยและประชาชน ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการส่งเสริมยกระดับธรรมาภิบาลในธุรกิจประกันภัย และได้กำหนดแนวทางปฏิบัติในการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยกำหนดให้ผู้นำขององค์กร เป็นกลไกสำคัญในการกำกับดูแลให้บริษัทประกันภัยดำเนินธุรกิจบนหลักการของการกำกับดูแลกิจการที่ดี มีการแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบ (Segregation of Duties) ในเชิงการกำกับดูแล (Oversight) และการบริหาร (Management) ระหว่างคณะกรรมการบริษัทและผู้บริหารอย่างชัดเจน เพื่อก่อให้เกิดการถ่วงดุลอำนาจ (Check and Balance) และความเป็นอิสระของการดำเนินงาน ภายในกิจการระหว่างคณะกรรมการบริษัทและผู้บริหารอย่างเหมาะสม เพื่อให้บริษัทสามารถบริหารความเสี่ยง และคำนึงถึงผลกระทบต่อผู้เอาประกันภัยได้อย่างรอบด้าน อันจะส่งผลให้บริษัทดำเนินธุรกิจได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนในระยะยาว^๒

แนวความคิดในเรื่องการกำกับดูแลกิจการที่ดี ทำให้ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนมีการตื่นตัวในการพัฒนาและปรับปรุงการบริหาร โดยการจัดให้สอดคล้องตามหลักบรรษัทภิบาลที่ดี เพื่อให้การดำเนินการส่งเสริมบรรษัทภิบาลมีพัฒนาการอย่างเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น มีระบบการกำกับดูแลที่โปร่งใสและได้มาตรฐาน ซึ่งหน่วยงานรัฐที่มีหน้าที่กำกับดูแล อันได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) ธนาคารแห่งประเทศไทย และสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ได้ให้ความสำคัญในเรื่องนี้ นอกจากนี้ประเทศไทยต้องเข้ารับการประเมินแนวทางกำกับดูแลธุรกิจประกันภัย ธุรกิจธนาคาร และบริษัทเงินทุน ตามโครงการประเมินความมั่นคงทางการเงิน (Financial Sector Assessment Program : FSAP) การประเมินดังกล่าวไม่ได้ประเมินเฉพาะระบบการกำกับดูแลของภาครัฐเท่านั้น แต่จะขยายผลไปถึงแนวทางการบริหารของภาคเอกชนด้วย เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการกำกับดูแลตามหลักธรรมาภิบาลของภาครัฐตามมาตรฐานสากล^๓

สำหรับการปกครองแบบประชาธิปไตยนั้น เป็นระบอบที่มีประชาชนเป็นใหญ่ เป็นการปกครองที่ยึดถืออำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน การบริหารอำนาจรัฐมาจากเสียงข้างมากของประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย โดยประชาชนอาจใช้อำนาจด้วยตนเองหรือใช้อำนาจผ่านผู้แทนที่ประชาชนเลือกไปใช้อำนาจแทนก็ได้ การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยให้เสรีภาพแก่ประชาชนในเรื่องต่างๆ ภายใต้กรอบที่ไม่ละเมิดต่อกฎหมายและสิทธิของผู้อื่น มีหลักการที่สำคัญคือการยอมรับนับถือความสำคัญและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ของบุคคล ความเสมอภาค และเสรีภาพ

^๑ รองกรรมการผู้จัดการ บริษัท เมืองไทยประกันภัย จำกัด (มหาชน)

^๒ สำนักงาน คปภ. แนวปฏิบัติเรื่อง การกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทประกันชีวิต และบริษัทประกันวินาศภัย
<https://www.oic.or.th/th/industry/แนวทางการปฏิบัติในการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทประกันภัย>

^๓ ธรรมาภิบาลของ คปภ. <https://www.oic.or.th/th/industry/ธรรมาภิบาลของ-คปภ>

ในการดำเนินชีวิต^๔ ดังนั้น ในการบริหารตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ซึ่งเป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหารและกรรมการบริษัทซึ่งเป็นผู้นำของบริษัท จะต้องบริหารงานบริษัทประกันภัยให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎเกณฑ์และหลักธรรมาภิบาล รวมถึง การนำหลักประชาธิปไตยมาใช้เพื่อให้เกิดความเหมาะสม การกำกับดูแลงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมถึง การให้แนวทางการพัฒนากระบวนการต่างๆ เพื่อให้กิจการมีความมั่นคงและยั่งยืน ดังนั้น การนำหลักประชาธิปไตยมาใช้ในการบริหารจัดการย่อมทำให้ลดความขัดแย้ง และบุคลากรในองค์กรมีการปฏิบัติงานอย่างมีความสุข ดังนั้น การนำหลักประชาธิปไตยมาใช้ในการกำกับดูแลกิจการ จึงเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนและการดำเนินงานของภาคธุรกิจ

๒. ความหมายและหลักการของหลักประชาธิปไตย

๒.๑ ความหมายของประชาธิปไตย

คำว่า “ประชาธิปไตย” ปรากฏขึ้นครั้งแรกในแนวคิดทางการเมืองและทางปรัชญาในกรีกโบราณ ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า “Democracy” มีรากศัพท์มาจากคำในภาษากรีก ๒ คำที่มาประสมกัน คือคำว่า “Demos” หมายถึง ประชาชน และคำว่า “Kratos” หมายถึง อำนาจ หรือ การปกครอง หรือพลังกำลัง เมื่อรวมกันเข้าแล้วจึงมีความหมายว่า “ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจหรือ การปกครอง” ในภาษาไทย คำว่า “ประชาธิปไตย” ประกอบด้วยคำ ๒ คำที่มาสนธิกัน คือคำว่า “ประชา” หมายถึง หมู่คน หรือปวงชน และคำว่า “อธิปไตย” หมายถึง ความเป็นใหญ่ เมื่อรวมกันเข้าแล้วจึงมีความหมายว่า “ความเป็นใหญ่ของปวงชน” ราชบัณฑิตยสถานได้ให้ความหมายของคำว่า “ประชาธิปไตย” ไว้ในหนังสือพจนานุกรม ของทางราชการว่า แบบการปกครองที่ถือมติปวงชนเป็นใหญ่^๕

นอกจากนั้น นักวิชาการได้ให้ความหมายของประชาธิปไตยไว้ ดังนี้^๖

อดีตประธานาธิบดีแห่งสหรัฐอเมริกาอับราฮัม ลินคอล์น ได้ให้คำนิยามเกี่ยวกับประชาธิปไตยในการกล่าวสุนทรพจน์ครั้งสำคัญว่า “ประชาธิปไตยเป็นการปกครองของประชาชนโดยประชาชน และเพื่อประชาชน”

ฮาโรลด์ลาสกี กล่าวว่า “เนื้อแท้ของประชาธิปไตยก็คือ ความปรารถนาของมนุษย์ที่จะยอมรับนับถือและรักษาไว้ซึ่งความสำคัญของตนเอง รวมตลอดถึงความเสมอภาคระหว่างบุคคลในทางเศรษฐกิจ สังคมการเมือง”

ซาลส์อีเมอเรียม กล่าวว่า “ประชาธิปไตยเป็นแนวความคิด และเป็นการปฏิบัติที่มุ่งไปสู่ความผาสุกร่วมกันของประชาชน โดยมีเจตนารมณ์ร่วมกันของประชาชนนั้นเองเป็นเครื่องนำทาง”

ลอร์ด ไบรซ์กล่าวว่า “ประชาธิปไตยหมายถึง รัฐบาลที่ถือเอาเจตนารมณ์ของประชาชนฝ่ายข้างมากเป็นหลัก”

แม็ก ไอเวอร์กล่าวว่า “ประชาธิปไตยเป็นทั้งรูปการปกครองและวิถีชีวิต ประชาธิปไตยทั้งสองด้านนี้จะต้องดำเนินไปด้วยกัน”

^๔ บุรณ์ ฐานปดูลย์, ๒๕๕๙, หลักประชาธิปไตยในที่ทำงาน, เอกสารวิชาการส่วนบุคคล, หลักสูตรหลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย รุ่นที่ ๔, วิทยาลัยรัฐธรรมนุญ ศาลรัฐธรรมนูญ, กรุงเทพฯ, หน้า ๑.

^๕ ณรัชต์ เศวตนันทน์, ๒๕๖๑, หลักประชาธิปไตยกับงานราชทัณฑ์, เอกสารวิชาการส่วนบุคคล, หลักสูตรหลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย รุ่นที่ ๖, วิทยาลัยรัฐธรรมนุญ ศาลรัฐธรรมนูญ, กรุงเทพฯ, หน้า ๓.

^๖ อ้างแล้วใน ๔ หน้า ๓

สรุป ประชาธิปไตย คือ ระบบการปกครองที่ประชาชนเป็นใหญ่ เป็นระบอบการปกครองแบบหนึ่งซึ่งประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยและเลือกผู้ปกครองมาทำหน้าที่บริหารงาน ออกกฎหมาย และใช้อำนาจ โดยหลักการประชาธิปไตยนั้นจะยึดถือแนวทางตามเสียงข้างมาก เคารพหลักการทางกฎหมาย เคารพสิทธิเสรีภาพและความเสมอภาค โดยประชาชนอาจใช้อำนาจของตนโดยตรงหรือผ่านผู้แทนที่ตนเลือกไปใช้อำนาจแทนก็ได้

๒.๒ หลักการสำคัญของการปกครองระบอบหลักประชาธิปไตย^๗

ความหมายของประชาธิปไตยในเชิงอุดมการณ์ทางการเมือง อุดมการณ์ทางการเมือง คือ ระบบความคิดทางการเมืองอย่างหนึ่ง อุดมการณ์ประชาธิปไตยเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางในฐานะที่เป็นระบบความคิดทางการเมืองชนิดหนึ่ง ที่ให้ความสำคัญกับหลักการ ๓ ประการ คือ

๑) **หลักมนุษย์เป็นผู้มีสติปัญญา** รู้จักใช้เหตุผล รู้ดีชั่ว และสามารถปกครองตนเองได้ ประชาธิปไตยนั้นเป็นระบบที่สมาชิกจะต้องแสดงออกซึ่งเหตุผล เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อสรุปที่เป็นที่ยอมรับกันเชื่อกันว่าถ้าการดำเนินการใด ๆ เป็นไปตามหลักการแห่งเหตุผลแล้ว ย่อมจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตของสังคมอย่างไม่มีขีดจำกัด

๒) **หลักสิทธิเสรีภาพ** คำว่า เสรีภาพ หมายถึง ความมีเสรี และเสรี หมายถึง ทำได้โดยปลอดอุปสรรค ส่วนคำว่า สิทธิ หมายถึง อำนาจอันชอบธรรม แต่อย่างไรก็ตาม การใช้เสรีภาพในระบอบประชาธิปไตยนั้น จะต้องไม่ไปละเมิดสิทธิและเสรีภาพก่อให้เกิดความเดือดร้อนกับผู้อื่นในสังคมด้วย กล่าวได้ว่าเสรีภาพในสังคมประชาธิปไตยมีขอบเขตจำกัดในระดับหนึ่ง สิ่งที่จะมาเป็นตัวจำกัดเสรีภาพในที่นี้ก็คือ กฎหมาย ข้อบังคับ ขนบธรรมเนียม ประเพณี รวมทั้งวัฒนธรรมของสังคมนั้นเอง เสรีภาพขั้นพื้นฐานในระบอบประชาธิปไตย อาจจำแนกได้ดังต่อไปนี้

๒.๑) เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การแสดงความคิดเห็นซึ่งอาจแสดงออกในรูปของการพูด การเขียนและการโฆษณาถือเป็นเสรีภาพขั้นพื้นฐานประการหนึ่ง ในสังคมประชาธิปไตยนั้นเป็นสังคมที่ถือว่าประชาชน คือ เสียงสวรรค์ เป็นสังคมที่ยินยอมให้ประชาชนในฐานะเจ้าของอำนาจอธิปไตยเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองโดยเสรี การแสดงความคิดเห็นจึงถือเป็นกิจกรรมที่สำคัญยิ่งด้วย

๒.๒) เสรีภาพในการรวมกลุ่ม อาจจะเป็นการรวมตัวกันของเกษตรกรที่ปลูกอ้อย จัดตั้งเป็นสหกรณ์ชาวไร่อ้อย หรืออาจจะเป็นการรวมตัวกันของผู้ที่มีความสนใจในกิจกรรมทางสังคมอย่างหนึ่งอย่างใดร่วมกัน จัดตั้งเป็นสมาคม เป็นต้น และยังรวมไปถึงการรวมตัวกันของประชาชนเพื่อเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบต่างๆ เพื่อเรียกร้องให้รัฐบาลดำเนินการใดๆ อีกด้วย แต่ทั้งนี้กิจกรรมอันเกิดจากเสรีภาพในการรวมกลุ่มจะต้องอยู่ในกรอบแห่งกฎหมายและศีลธรรมอันดีของสังคม

๒.๓) เสรีภาพในการนับถือศาสนา มนุษย์แต่ละคนย่อมมีความเชื่อที่เหมือนกันบ้าง ต่างกันบ้างเป็นธรรมดาการนับถือหรือศรัทธาที่มนุษย์พึงมีต่อความเชื่อศาสนาใด ๆ จึงนับได้ว่าเป็นเสรีภาพขั้นพื้นฐานประการหนึ่ง

^๗ ประสพโชค อยู่สำราญ, ๒๕๕๗, หลักประชาธิปไตยในการบริหารองค์กร, เอกสารวิชาการส่วนบุคคล, หลักสูตรหลักนิเทศกรรมเพื่อประชาธิปไตย รุ่นที่ ๒, วิทยาลัยรัฐธรรมนุญ ศาลรัฐธรรมนูญ, กรุงเทพฯ, หน้า ๒.

๒.๔) สิทธิและเสรีภาพอื่น ๆ นอกจากสิทธิและเสรีภาพข้างต้นแล้ว อุดมการณ์ประชาธิปไตยยังให้ความสำคัญกับสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของบุคคลด้านอื่น ๆ เช่น สิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองทั้งทางร่างกายและทรัพย์สินจากรัฐ สิทธิในเคหสถาน สิทธิและเสรีภาพในการเคลื่อนย้ายที่อยู่อาศัย สิทธิและเสรีภาพในการเดินทาง สิทธิและเสรีภาพในการประกอบอาชีพโดยสุจริต เสรีภาพในทางร่างกาย เป็นต้น

๓) **หลักความเสมอภาค** ความเสมอภาคหรือเท่าเทียมกัน เป็นหลักที่สำคัญของอุดมการณ์ประชาธิปไตยอีกหลักการหนึ่ง ระบอบประชาธิปไตยเชื่อว่ามนุษย์ทุกคนไม่ว่าจะอยู่ในชนชั้นใด เพศใด มีฐานะทางเศรษฐกิจหรือฐานะทางสังคมอย่างไรต่างเท่าเทียมกัน ความเท่าเทียมกันในที่นี้ไม่ใช่ความเท่าเทียมกันในสติปัญญา ความสามารถ หรือความสูงความต่ำ แต่เป็นความเท่าเทียมกันในศักดิ์ศรีของความเป็นคน ซึ่งทุกคนมีสิทธิที่จะอยู่รอดในสังคม ความเสมอภาคในระบอบประชาธิปไตยอาจจำแนก ได้เป็น ๔ ประการ ดังต่อไปนี้

๓.๑) ความเสมอภาคในการมีส่วนร่วมทางการเมือง จากแนวความคิดที่ว่า ประชาธิปไตย เป็นเรื่องของการปกครองโดยประชาชน ถือว่าเสียงของประชาชนเป็นเสียงสวรรค์ รัฐประชาธิปไตยจึงต้องเปิดโอกาสให้สมาชิกเข้ามีส่วนร่วมในการปกครองของประชาชนอย่างกว้างขวาง ทุกคนมีสิทธิที่จะเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งเมื่ออายุถึงเกณฑ์ที่กฎหมายระบุไว้ และบัตรเลือกตั้งแต่ละใบจะมีเสียงเพียง ๑ เสียงเท่าเทียมกัน ซึ่งตรงกับปฏิญญาสากลแห่งสิทธิมนุษยชน ข้อ ๒๑ (๓) ที่ระบุว่า เจตจำนงของประชาชนจะต้องเป็นมูลฐานแห่งอำนาจของรัฐบาล เจตจำนงเช่นนี้จะต้องแสดงออกทางการเลือกตั้งตามกำหนดเวลาและอย่างแท้จริง โดยอาศัยการออกเสียงทั่วไปและอย่างเสมอภาคและลงคะแนนเสียงลับ หรือการลงคะแนนโดยอิสระอย่างอื่น ทำนองเดียวกัน

๓.๒) ความเสมอภาคที่จะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย ในรัฐประชาธิปไตยนั้นจะถือว่า กฎหมายเป็นเสมือนข้อกำหนดของสังคมที่ออกมาโดยมีวัตถุประสงค์ในการควบคุมพฤติกรรมที่มีผลร้ายต่อสังคมโดยส่วนรวมนั้นคือกฎหมายจะให้ความคุ้มครองป้องกันแก่คนทุกคนโดยเท่าเทียมกัน และผู้ที่ละเมิดกฎหมายก็จะได้รับโทษทัณฑ์ตามที่กำหนดหรือถ้ามีเหตุอันควรปรานีให้มีการลดหย่อนหรือยกเว้นโทษ ก็ควรได้รับการพิจารณาโดยเท่าเทียมกันด้วย

๓.๓) ความเสมอภาคที่จะแสวงหาความก้าวหน้าในชีวิต ในระบอบประชาธิปไตยนั้นรัฐจะต้องเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนสามารถพัฒนาตนเองได้ เช่น จัดให้มีโรงเรียน วิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัยให้เพียงพอสำหรับคนที่ปรารถนาแสวงหาความรู้มีโอกาสรับการศึกษาได้รับความรู้ และมีโอกาสใช้ความรู้ความสามารถสร้างความก้าวหน้าและความมั่นคงในชีวิตให้กับตนเอง และต้องบริหารระบอบของสังคมให้เปิดโอกาสสำหรับทุก ๆ คน ในการที่จะได้ทำงานโดยสิทธิเท่าเทียมกัน เช่น การเปิดโอกาสให้ทุกคนมีสิทธิเสมอภาคในการสอบคัดเลือกเข้าเป็นข้าราชการ เป็นต้น

๓.๔) ความเสมอภาคทางเศรษฐกิจ สังคม ในที่นี้ไม่ได้หมายความว่ารัฐประชาธิปไตยจะต้องทำให้สมาชิกทุกคนมีฐานะทางเศรษฐกิจสังคมสูง กล่าวคือ มีรายได้สูง และมีความเป็นอยู่ที่หรูหรากันทุกคน แต่จะต้องพยายามกระจายรายได้ นำเอาทรัพยากรทางสังคมมาใช้ประโยชน์ ลดช่องว่างระหว่างชนชั้นให้น้อยลงโดยการสนับสนุนหรือช่วยเหลือกลุ่มที่ด้อยโอกาสกว่า ให้เติบโตใหญ่และแข็งแรงพอที่จะช่วยเหลือตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การที่รัฐ

สนับสนุนโครงการจัดตั้งกลุ่มส่งเสริมอาชีพในชนบท โครงการจัดตั้งสหกรณ์ผู้ผลิตสหกรณ์ผู้จำหน่ายผลิตภัณฑ์ใด ๆ โครงการสาธารณสุขขั้นพื้นฐานเพื่อยกระดับความกินดีอยู่ดี เป็นต้น

จากแนวคิดข้างต้น สรุปหลักการที่สำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย กล่าวคือ ระบอบประชาธิปไตย ยึดถือว่า อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนโดยปวงชนและเพื่อปวงชน ยึดหลักเหตุผลในการบริหารและใช้อำนาจ ยึดหลักเสียงข้างมาก นอกจากนั้น หลักประชาธิปไตยจะต้องมีพื้นฐานมาจากความยินยอมอีกด้วย เมื่ออำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน และปวงชนได้ตั้งตัวแทนของตนเพื่อใช้อำนาจดังกล่าว จึงถือได้ว่าผู้ที่ได้รับเลือกให้เข้ามาใช้อำนาจเหล่านี้ได้รับความยินยอมจากปวงชน โดยคำนึงถึง หลักความเสมอภาค หลักเสรีภาพและหลักการปกครองตนเองด้วย

๓. ความหมายและหลักการ การกำกับดูแลกิจการ

๓.๑ ความหมายของการกำกับดูแลกิจการ

การกำกับดูแลกิจการเป็นเรื่องสำคัญซึ่งได้รับความสนใจอย่างมากจากสาธารณชน หน่วยงานกำกับดูแล และผู้บริหารขององค์กร การกำกับดูแลกิจการจะทำให้กิจการมีระบบการบริหารและการจัดการที่มีคุณภาพ รวมทั้งมีการเปิดเผยข้อมูลที่โปร่งใส และมีผลการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐาน เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพ สร้างความสามารถในการแข่งขัน และเพิ่มมูลค่าแก่กิจการ ซึ่งจะสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย การกำกับดูแลกิจการเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งในการปรับปรุงประสิทธิภาพขององค์กรซึ่งเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายจัดการ คณะกรรมการ เจ้าของและผู้มีส่วนได้เสียอื่น การกำกับดูแลกิจการยังช่วยให้เกิดโครงสร้างที่สำคัญ ซึ่งเป็นกลไกในการกำหนดวัตถุประสงค์ของกิจการและการกำหนดวิธีที่จะบรรลุวัตถุประสงค์เหล่านั้น รวมถึงการสอดส่องดูแลผลการปฏิบัติงานของกิจการ^๔

ดังนั้น การกำกับดูแลกิจการมีวัตถุประสงค์หลัก คือ การกำกับ การติดตาม การควบคุม และการดูแลผู้ที่ได้รับมอบหมายอำนาจหน้าที่ให้ไปทำหน้าที่ทางการบริหาร เพื่อให้ทรัพยากรขององค์กรได้นำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ตรงตามเป้าหมาย อย่างคุ้มค่า ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ตอบแทนกลับไปยังผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายอย่างเป็นธรรม กล่าวโดยสรุป การกำกับดูแลกิจการช่วยสร้างมูลค่าของกิจการ

การกำกับดูแลกิจการ^๕ หมายถึง ความสัมพันธ์ในเชิงการกำกับดูแล รวมทั้งกลไกมาตรการที่ใช้กำกับการตัดสินใจของคนในองค์กรให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ซึ่งรวมถึง การกำหนดวัตถุประสงค์ และเป้าหมายหลัก (objectives) การกำหนดกลยุทธ์ นโยบาย และพิจารณาอนุมัติแผนงานและงบประมาณ และ การติดตาม ประเมิน และดูแลการรายงานผลการดำเนินงาน วัตถุประสงค์และเป้าหมายหลัก (objectives) ครอบคลุมถึง เป้าหมายและแนวคิดหลักขององค์กร (central idea) และ

^๔ ศิลปพร ศรีจันเพชร, ๒๕๕๕, หลักสำคัญของการกำกับดูแลกิจการ. วารสารบริหารธุรกิจ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีที่ ๓๕ ฉบับที่ ๑๓๓ มกราคม-มีนาคม ๒๕๕๕

<http://www.jba.tbs.tu.ac.th/files/Jba๑๓๓/Column/JBA๑๓๓SinlapornC.pdf> หน้า ๑.

^๕ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี สำหรับบริษัทจดทะเบียน ปี ๒๕๖๐. <https://www.sec.or.th/cgthailand/TH/pages/cgcode/cgcodeintroduction.aspx>

เป้าหมายในระยะสั้น โดยแนวคิดหลักขององค์กรสามารถสะท้อนในรูปแบบของวิสัยทัศน์ หลักการ และรูปแบบธุรกิจที่สร้างคุณค่าให้แก่กิจการ^{๑๐} ดังนั้น การกำกับดูแลกิจการที่ดี ตามหลักปฏิบัตินี้ หมายถึง การกำกับดูแลกิจการที่เป็นไปเพื่อการสร้างคุณค่าให้กิจการอย่างยั่งยืน นอกเหนือจากการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ลงทุน ซึ่งคณะกรรมการควรกำกับดูแลกิจการให้นำไปสู่ผล (governance outcome) อย่างน้อย ดังต่อไปนี้

๑) สามารถแข่งขันได้และมีผลประกอบการที่ดีโดยคำนึงถึงผลกระทบในระยะยาว (Competitiveness and performance with long-term perspective)

๒) ประกอบธุรกิจอย่างมีจริยธรรม เคารพสิทธิและมีความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสีย (Ethical and responsible business)

๓) เป็นประโยชน์ต่อสังคม และพัฒนาหรือลดผลกระทบด้านลบต่อสิ่งแวดล้อม (Good corporate citizenship)

๔) สามารถปรับตัวได้ภายใต้ปัจจัยการเปลี่ยนแปลง (Corporate resilience)

๓.๒ หลักการกำกับดูแลกิจการ

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดโดยองค์กรเพื่อความร่วมมือ และพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organization of Economic Co-operation and Development Centre: OECD) เนื้อหาโดยสรุปของหลักการ ๑๕ ข้อ มีดังนี้^{๑๑}

(๑) **นโยบายเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการ** บริษัทควรจัดทำรายงานเป็นลายลักษณ์อักษรเกี่ยวกับนโยบายการกำกับดูแลกิจการ ซึ่งควรระบุว่ามีนโยบายเกี่ยวกับการกำกับดูแลบริษัทครอบคลุมหลักการใดบ้าง เช่น สิทธิและความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสีย คณะกรรมการบริษัทมีโครงสร้าง บทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบ และความเป็นอิสระ การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส การควบคุมและจัดการความเสี่ยง และจริยธรรมธุรกิจ พร้อมทั้งเปิดเผยในรายงานประจำปีให้ผู้ถือหุ้นและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้ทราบโดยทั่วกัน คณะกรรมการควรรายงานในรายงานประจำปีถึงการนำหลักการกำกับดูแลกิจการไปใช้

(๒) **ผู้ถือหุ้น: สิทธิและความเท่าเทียมกัน** การจัดการกระบวนการประชุมผู้ถือหุ้นในลักษณะที่สนับสนุนให้มีการปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นทุกรายอย่างเท่าเทียมกัน ในการเข้าประชุมไม่ควรมีวิธีการที่ยุ่งยากหรือมีค่าใช้จ่ายมากเกินไป

(๓) **สิทธิของผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มต่างๆ** ในระบบการกำกับดูแลมีผู้มีส่วนได้เสียหลายกลุ่มด้วยกันที่สำคัญได้แก่ กลุ่มลูกค้า ฝ่ายจัดการ ลูกจ้าง คู่ค้า ผู้ถือหุ้น หรือผู้ลงทุน ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต และชุมชนที่บริษัทตั้งอยู่ กลุ่มผู้มีส่วนได้เสียอื่น ได้แก่ สหภาพ คู่แข่งและเจ้าหนี้ เป็นต้น แต่ละกลุ่มมีวัตถุประสงค์และความคาดหวังจากกิจการที่แตกต่างกันไป บริษัทควรรับรู้ถึงสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียตามที่กฎหมายกำหนด และดูแลให้มั่นใจว่าสิทธิดังกล่าวได้รับการคุ้มครองและปฏิบัติด้วยดีและควรสนับสนุนให้มีการร่วมมือกันระหว่างบริษัทและผู้มีส่วนได้เสียในการสร้างความมั่งคั่ง สร้างงาน และสร้างกิจการให้มีฐานะการเงินที่มั่นคง

^{๑๐} อ้างแล้วใน ๙ หน้า ๗

^{๑๑} หลักการกำกับดูแลกิจการ ๑๕ ข้อ ตามเกณฑ์ขององค์กรเพื่อความร่วมมือและพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organization of Economic Co-operation and Development Centre: OECD)

(๔) **การประชุมผู้ถือหุ้น** ประธานที่ประชุมผู้ถือหุ้นควรจัดสรรเวลาให้เหมาะสมและส่งเสริมให้ผู้ถือหุ้นมีโอกาสโดยเท่าเทียมกัน ในการแสดงความเห็นและตั้งคำถามใด ๆ ต่อที่ประชุมตามระเบียบวาระการประชุมและเรื่องที่เสนอกรรมการทุกคนและประธานคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ควรเข้าประชุมผู้ถือหุ้น เพื่อตอบคำถามที่ประชุม

(๕) **ภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์** คณะกรรมการบริษัทควรมีภาวะผู้นำ วิสัยทัศน์และมีความเป็นอิสระในการตัดสินใจ เพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัทและผู้ถือหุ้นโดยรวม คณะกรรมการและฝ่ายจัดการมีความรับผิดชอบตามที่ต่อผู้ถือหุ้น จึงควรมีการแบ่งแยกบทบาทหน้าที่รับผิดชอบระหว่างคณะกรรมการบริษัทกับฝ่ายจัดการ และระหว่างคณะกรรมการบริษัทกับผู้ถือหุ้นไว้ให้ชัดเจน

(๖) **ความขัดแย้งของผลประโยชน์** คณะกรรมการบริหาร ฝ่ายจัดการ และผู้ถือหุ้นควรจัดปัญหาความขัดแย้งของผลประโยชน์อย่างรอบคอบ ซื่อสัตย์สุจริตมีเหตุมีผล และเป็นอิสระภายในกรอบจริยธรรมที่ดีตลอดจนมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างครบถ้วน เพื่อผลประโยชน์ของบริษัทโดยรวม

(๗) **จริยธรรมธุรกิจ** คณะกรรมการบริหารควรส่งเสริมให้จัดทำแนวทางเกี่ยวกับจริยธรรมธุรกิจหรือจรรยาบรรณ เพื่อให้กรรมการและลูกจ้างทุกคนได้ทราบ และเข้าใจถึงมาตรฐานการปฏิบัติตนตามที่บริษัทและผู้ถือหุ้นคาดหวัง รวมทั้งเฝ้าสังเกตให้มีการปฏิบัติตามอย่างจริงจัง

(๘) **การถ่วงดุลของกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร** คณะกรรมการบริหารควรมีจำนวนเท่าใด และประกอบด้วยกรรมการที่เป็นผู้บริหารและกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารที่เป็นอิสระในสัดส่วนอย่างไร เป็นเรื่องที่คณะกรรมการบริษัทจะกำหนดด้วยความเห็นชอบจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น อย่างไรก็ตาม มีข้อเสนอให้คณะกรรมการบริหารประกอบด้วยกรรมการที่เป็นอิสระหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด และอย่างน้อย ๓ คน ทั้งนี้คุณสมบัติของกรรมการที่เป็นอิสระให้พิจารณาโดยใช้แนวทางเดียวกันกับคุณสมบัติของกรรมการตรวจสอบตามประกาศตลาดหลักทรัพย์ว่าด้วยคุณสมบัติและขอบเขตการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบ

(๙) **การรวมหรือแยกตำแหน่ง** คณะกรรมการบริหารและผู้ถือหุ้นควรมีเสรีภาพที่จะเลือกวิธีที่เหมาะสมที่สุดกับบริษัท โดยอาจรวมบทบาทของประธานกรรมการกับของผู้จัดการใหญ่อยู่ในตำแหน่งเดียวกันหรือแยกกัน โดยให้กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารที่เป็นอิสระเป็นประธานกรรมการก็ได้ไม่ว่าจะเลือกวิธีใด ควรมีการแยกอำนาจหน้าที่ระหว่างกันให้ชัดเจน โดยไม่ให้คนใดคนหนึ่งมีอำนาจโดยไม่จำกัด

(๑๐) **คำตอบแทนของกรรมการและผู้บริหาร** การกำหนดคำตอบแทนเป็นเรื่องเกี่ยวกับผลประโยชน์ของกรรมการโดยตรง จึงควรดำเนินการด้วยความโปร่งใสและได้รับอนุมัติจากผู้ถือหุ้น คณะกรรมการควรเปิดเผยถึงนโยบายคำตอบแทนและจำนวนคำตอบแทนของกรรมการและผู้บริหารระดับสูงตามที่ประกาศของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) กำหนดในรายงานประจำปีระดับและองค์ประกอบคำตอบแทนแก่กรรมการของบริษัทควรเพียงพอที่จะจูงใจและรักษากรรมการที่มีคุณภาพตามต้องการ แต่ควรหลีกเลี่ยงการจ่ายคำตอบแทนกรรมการที่เกินสมควร

(๑๑) **การประชุมคณะกรรมการ** บริษัทควรกำหนดการประชุมไว้ล่วงหน้าเป็นประจำในการประชุมประธานคณะกรรมการควรส่งเสริมให้มีการใช้ดุลยพินิจที่รอบคอบ และจัดสรรเวลาไว้เพียงพอที่ฝ่ายจัดการจะเสนอเรื่อง และมากพอที่กรรมการจะอภิปรายปัญหาสำคัญกันอย่าง

รอบคอบ กรรมการมีหน้าที่ต้องเข้าประชุมคณะกรรมการทุกครั้ง ยกเว้นกรณีที่มีเหตุผลพิเศษจริงๆ และควรเปิดเผยจำนวนครั้งที่กรรมการแต่ละคนเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการในรายงานประจำปีด้วย

(๑๒) คณะอนุกรรมการ คณะกรรมการควรจัดให้มีคณะกรรมการชุดต่างๆ เพื่อช่วยศึกษาในรายละเอียดและกลั่นกรองงานตามความจำเป็นของสถานการณ์โดยเฉพาะคณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน โดยกำหนดนโยบายและกรอบงานไว้อย่างชัดเจนเกี่ยวกับคุณสมบัติของสมาชิก หน้าที่รับผิดชอบ การดำเนินการประชุม และการรายงานต่อคณะกรรมการ สมาชิกทุกคนหรือส่วนใหญ่ควรเป็นกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร และประธานอนุกรรมการควรเป็นกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารที่มีความเป็นอิสระ

(๑๓) ระบบการควบคุมและการตรวจสอบภายใน คณะกรรมการควรจัดทำ รักษาไว้ และทบทวนระบบการควบคุมภายในทั้งทางการเงิน การดำเนินงานและการกำกับดูแลการปฏิบัติงาน ตลอดจนจัดการความเสี่ยงและการให้ความสำคัญกับสัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า และรายการผิดปกติทั้งหลาย และควรจัดให้มีงานตรวจสอบภายในแยกเป็นหน่วยงานหนึ่งของบริษัท

(๑๔) รายงานของคณะกรรมการ คณะกรรมการควรทำรายงานอธิบายถึงความรับผิดชอบของตนในการจัดทำรายงานทางการเงิน โดยแสดงควบคู่กันไปกับรายงานของผู้สอบบัญชีไว้ในรายงานประจำปีรายงานของคณะกรรมการครอบคลุมในเรื่องสำคัญ ๆ ตามข้อพึงปฏิบัติที่ดีสำหรับกรรมการบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เสนอแนะ

(๑๕) ความสัมพันธ์กับผู้ลงทุน บริษัทควรดูแลให้มั่นใจว่าได้เปิดเผยสารสนเทศที่สำคัญของบริษัทอย่างถูกต้อง ทันเวลา และโปร่งใส ควรจัดให้มีหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบงานเกี่ยวกับ “ผู้ลงทุนสัมพันธ์” เพื่อเป็นตัวแทนในการสื่อสารกับผู้ลงทุนที่เป็นสถาบัน ผู้ถือหุ้น รวมทั้ง นักวิเคราะห์ทั่วไป และภาครัฐที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการควรจัดหาทรัพยากรอย่างเพียงพอ เพื่อช่วยพัฒนาความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่ในการนำเสนอสารสนเทศและการติดต่อสื่อสาร

๓.๓ หลักการการกำกับดูแลกิจการสำหรับธุรกิจประกันภัย

การที่บริษัทประกันภัยจะสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างมั่นคง ต่อเนื่องและสามารถทนทานต่อสภาพแวดล้อมในการดำเนินธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วได้ในปัจจุบัน บริษัทจำเป็นต้องมีระบบการควบคุมภายในที่ส่งเสริมให้เกิดการถ่วงดุลอำนาจ (check and balance) ดูแลให้บริษัทดำเนินธุรกิจอย่างถูกต้องและเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด มีการบริหารจัดการความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรอย่างเป็นระบบ (enterprise risk management) ซึ่งเรื่องเหล่านี้จะเกิดขึ้นและมีการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพไม่ได้หากปราศจากการให้ความสำคัญอย่างจริงจังของคณะกรรมการบริษัท ดังนั้น คณะกรรมการบริษัทจึงเป็นหัวใจสำคัญในการกำหนดเรื่องต่าง ๆ ภายในบริษัท ทั้งการให้ทิศทาง กำหนดนโยบายที่สำคัญ และกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจ รวมทั้งกำกับดูแลการดำเนินธุรกิจของบริษัททั้งหมด เช่น การจัดให้มีระบบการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ เป็นต้น การกำกับดูแลกิจการที่ดี (corporate governance) จึงมีความสำคัญต่อธุรกิจประกันภัย เพื่อให้คณะกรรมการบริษัทมีกระบวนการหรือแนวทางในการกำกับดูแลการดำเนินธุรกิจที่ชัดเจน มีความมั่นคง โปร่งใส รับผิดชอบต่อผู้เอาประกันภัย และผู้มีส่วนได้เสียที่นำไปสู่ความยั่งยืนของบริษัท ซึ่งปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จของการกำกับดูแลกิจการที่ดี คือ บทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัทในฐานะผู้นำองค์กร การแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบ

ของฝ่ายกำกับดูแล และฝ่ายบริหารของบริษัทอย่างชัดเจนเพื่อให้เกิดความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้อย่างแท้จริง มีกลไกส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัทโดยการแต่งตั้งคณะกรรมการชุดย่อย เพื่อช่วยทำหน้าที่กำกับดูแลและกำนกรองในเรื่องที่สำคัญของบริษัท เช่น คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง และคณะกรรมการลงทุน เป็นต้น รวมทั้งการกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบและติดตามการดำเนินงานของผู้บริหารอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ บริษัทควรคำนึงและให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่จะมีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงรูปแบบในการดำเนินธุรกิจ รวมทั้งการถูกเทคโนโลยีใหม่เข้ามาแทรกแซง (Disruptive Technology) และความเสี่ยงด้านภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Cyber Risk) ซึ่งหลักการกำกับดูแลกิจการสำหรับธุรกิจประกันภัยมี ดังนี้^{๑๒}

๑) บริษัทต้องจัดทำกรอบการกำกับดูแลกิจการที่ดีเป็นลายลักษณ์อักษรซึ่งได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท และจัดให้มีการทบทวนกรอบการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

๒) บริษัทต้องกำหนดโครงสร้างคณะกรรมการ องค์กรประกอบ และจำนวนกรรมการที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงลักษณะ ขนาด ความซับซ้อนของบริษัท มีการถ่วงดุลอำนาจและความสามารถของกรรมการในการทำงานร่วมกันอย่างเหมาะสม และเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

๓) คณะกรรมการบริษัทต้องมีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ที่เพียงพอเข้าใจถึงคุณสมบัติ หน้าที่และความรับผิดชอบของตน และมีประสบการณ์หรือทักษะที่หลากหลายเหมาะสมกับลักษณะ ขนาด ความซับซ้อน และความเสี่ยงของบริษัท ซึ่งคุณสมบัติ ความเหมาะสม และสัดส่วนของกรรมการที่เป็นผู้บริหารและกรรมการอิสระต้องเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด และบริษัทควรมีกรรมการที่มีความรู้หรือประสบการณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

๔) กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท มี ๓ ด้าน ดังนี้

(๔.๑) ด้านการกำหนดทิศทาง นโยบาย และกลยุทธ์ของบริษัท

(๔.๒) ด้านการกำกับดูแลให้บริษัทมีกระบวนการ และกลไกในการควบคุม ติดตามและตรวจสอบที่มีประสิทธิผล

(๔.๓) ด้านการติดตามกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทอย่างต่อเนื่อง

๕) กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของกรรมการและผู้จัดการสาขาบริษัท ประกันภัยต่างประเทศ โดยองค์กรประกอบของคณะกรรมการบริษัท คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของคณะกรรมการบริษัท และคุณสมบัติของกรรมการอิสระ ไม่นำมาบังคับใช้แก่บริษัทที่เป็นสาขาของบริษัทประกันชีวิตหรือวินาศภัยต่างประเทศ

๖) กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหาร ต้องมีหน้าที่ดำเนินงานตามกลยุทธ์และนโยบายที่คณะกรรมการบริษัทกำหนด เพื่อให้บริษัทบรรลุวัตถุประสงค์และ

^{๑๒} ประกาศคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยเรื่อง การกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ เล่ม ๑๓๖ ตอนพิเศษ ๕๐ ง

เป้าหมายในการดำเนินธุรกิจของบริษัท ทั้งนี้ ผู้บริหารต้องไม่ปฏิบัติหน้าที่เป็นพนักงานเต็มเวลา ที่องค์กรอื่น เว้นแต่คณะกรรมการบริษัทเห็นว่าไม่ส่งผลกระทบต่อ การปฏิบัติหน้าที่ให้บริษัท

๔. สรุป

ประชาธิปไตย เป็นระบอบการปกครองโดยตัวแทนของประชาชน เป็นระบอบที่ประชาชนผู้มี สิทธิ เลือกผู้แทนไปบริหารประเทศแทนตน ผู้แทนเหล่านั้นต้องบริหารประเทศเพื่อประชาชนส่วนใหญ่ และประชาชนมีสิทธิตรวจสอบการทำงานของผู้แทนเหล่านั้น ไม่ได้เน้นการถ่อมตึงของเสียงข้างมากเป็นใหญ่แต่เพียงอย่างเดียว ระบอบการปกครองแบบนี้ ให้เสรีภาพแก่ประชาชนในการนับถือศาสนา การพูด และการแสดงความคิดเห็น แต่ต้องไม่ละเมิดกฎหมายและสิทธิของผู้อื่น ตามแนวคิดที่ว่า “ประชาชนมี สิทธิตรวจสอบการทำงาน” ส่งผลให้องค์กรต่างๆ ต้องปรับรูปแบบการบริหารองค์กร โดยนำหลัก “การ กำกับดูแลกิจการที่ดี” มาใช้ ซึ่งในปัจจุบัน มีการนำหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี มาใช้บริหารงาน อย่างแพร่หลาย ซึ่งสอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตย ด้วยเหตุเพราะช่วยสร้างสรรค์และส่งเสริม องค์กรให้มีศักยภาพและประสิทธิภาพ อาทิ พนักงานต่างทำงานอย่างซื่อสัตย์สุจริตและขยันหมั่นเพียร มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วน อันส่งผลดีต่อการดำเนินธุรกิจ โดยเฉพาะธุรกิจ ประกันภัย ซึ่งเป็นธุรกิจที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเชื่อมั่นและหลักความสุจริตใจต่อกันเป็นอย่างยิ่ง และมีหน้าที่รับผิดชอบต่อผู้เอาประกันภัยและประชาชน การที่บริษัทจะสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่าง มั่นคง จะต้องมีการนำหลักประชาธิปไตยและหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีมาปรับใช้ในการบริหาร จัดการธุรกิจประกันภัย อันจะทำให้ธุรกิจนั้นขยายตัว และทำให้บุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้อง ศรัทธา เกิด เชื่อมั่นในองค์กรนั้นๆ อันจะทำให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง องค์กรที่โปร่งใส ย่อมได้รับความไว้วางใจใน การร่วมทำธุรกิจ มีโปร่งใสตรวจสอบได้ ย่อมส่งผลดีต่อความยั่งยืนในการดำเนินธุรกิจประกันภัยและ ความเจริญก้าวหน้าของประเทศในระยะยาว

บรรณานุกรม

- ณรัชต์ เศวตนันท์, ๒๕๖๑, หลักประชาธิปไตยกับงานราชทัณฑ์, เอกสารวิชาการส่วนบุคคล, หลักสูตรหลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย รุ่นที่ ๖, วิทยาลัยรัฐธรรมนุญ ศาลรัฐธรรมนุญ, กรุงเทพฯ, หน้า ๓.
- ธรรมาภิบาลของ คปภ. <https://www.oic.or.th/th/industry/ธรรมาภิบาลของ-คปภ>
 บุรณ์ ฐานปดูลย์, ๒๕๕๙, หลักประชาธิปไตยในที่ทำงาน, เอกสารวิชาการส่วนบุคคล, หลักสูตรหลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย รุ่นที่ ๔, วิทยาลัยรัฐธรรมนุญ ศาลรัฐธรรมนุญ, กรุงเทพฯ, หน้า ๑.
- ประกาศคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยเรื่อง การกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ เล่ม ๑๓๖ ตอนพิเศษ ๕๐ ง
- ประสพโชค อยู่สำราญ, ๒๕๕๗, หลักประชาธิปไตยในการบริหารองค์กร, เอกสารวิชาการส่วนบุคคล, หลักสูตรหลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย รุ่นที่ ๒, วิทยาลัยรัฐธรรมนุญ ศาลรัฐธรรมนุญ, กรุงเทพฯ, หน้า ๒.
- ศิลปพร ศรีจันเพชร, ๒๕๕๕, หลักสำคัญของการกำกับดูแลกิจการ. วารสารบริหารธุรกิจ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีที่ ๓๕ ฉบับที่ ๑๓๓ มกราคม-มีนาคม ๒๕๕๕ หน้า ๑
<http://www.jba.tbs.tu.ac.th/files/Jba๑๓๓/Column/JBA๑๓๓SinlapapornC.pdf>
- สำนักงาน คปภ. แนวปฏิบัติเรื่อง การกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทประกันชีวิต และบริษัทประกันวินาศภัย <https://www.oic.or.th/th/industry/แนวทางการปฏิบัติในการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทประกันภัย>
- สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน ปี ๒๕๖๐.
<https://www.sec.or.th/cgthailand/TH/pages/cgcode/cgcodeintroduction.aspx>
- หลักการกำกับดูแลกิจการ ๑๕ ข้อ ตามเกณฑ์ขององค์กรเพื่อความร่วมมือและพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organization of Economic Co-operation and Development Centre: OECD)